

6. Kołbacz – zespół pocysterski

Wyjątkowy i bezcenny kompleks średniowiecznego założenia klasztornego cystersów, który w okresie XIII-XVI w. nie miał sobie równych w całym Księstwie Pomorskim i tej części Europy! To jednocześnie najstarszy kościół na Pomorzu w całości wybudowany z cegieł. Od 2010 r. wpisany na listę polskich Pomników Historii.

- a. budowę świątyni i całego zespołu klasztornego rozpoczęto najprawdopodobniej pod koniec XII wieku; **cystersi** zostali sprawdzeni na Pomorze przez księcia Warcisława I z duńskiego opactwa w **Esrum**;
- b. najstarsze zachowane fragmenty budowli (transept, zachodnia część prezbiterium i dwa pierwsze przęsła nawy) zostały zbudowane jeszcze w **stylu romańskim**. Część zachodnia świątyni powstała już we wczesnym stylu **gotyckim**, a jej najcenniejszym i najbardziej rozpoznawalnym elementem jest olbrzymia blenda w kształcie **rozety** wieńcząca szczyt zachodniej fasady;
- c. wewnątrz nawy głównej zostało podzielone na kilka drewnianych kondygnacji, które pełniły funkcje **spichlerza**. W 2008 r. wyremontowano część z nich umieszczając tam interesującą **Galerię Cysterską**. Funkcje sakralne pełnione są obecnie jedynie w transepcie i prezbiterium dawnego kościoła klasztornego. Tam też, w okolicach ołtarza głównego pochowani zostali najprawdopodobniej pierwsi przedstawiciele dynastii Gryfitów, w tym być może fundator klasztoru Barnim I Dobry;
- d. ze składu kompleksu klasztornego, oprócz samego kościoła zachowała się jedynie północna część skrzydła konwersów (braci świeckich), jak również XIII-wieczny **Dom Opata**, w którym dziś znajduje się Biblioteka Publiczna. Nieco w oddaleniu od samego klasztoru zachowały się także średniowieczna **stodoła** (owczarnia) i niewielki fragment dawnych umocnień obronnych klasztoru;
- e. obiekt znajduje się na trasach zachodniopomorskich szlaków tematycznych – Szlaku Cystersów oraz Szlaku Gryfitów;